

Zusammenfassung

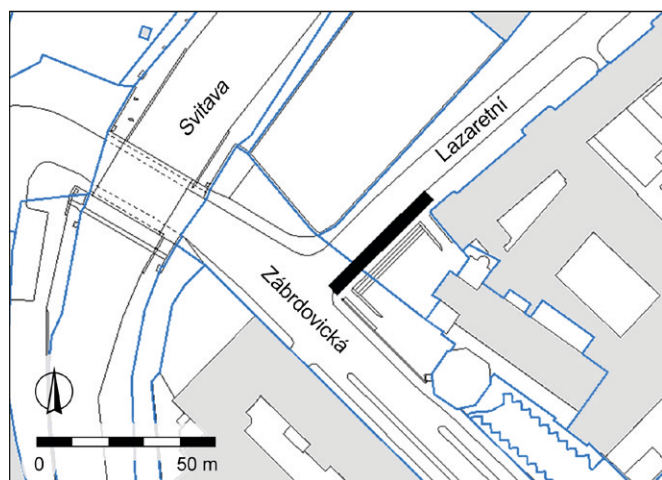
Brno (Kat. Zábřovice, Bez. Brno-město), Straßen Cejl und Koliště, Parz. Nr. 637, 757. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung. Die archäologische Ausgrabung erfolgte im Oktober 2019 im Zusammenhang mit der Verlegung einer Gasleitung auf den betroffenen Parzellen. Das gestörte Gelände war befundlos, nur an der Straßenecke Koliště/Cejl wurden Mauerfragmente des nicht mehr existierenden Hauses Cejl Straße 2 dokumentiert. Zudem wurde die Ausmauerung der Gosse erfasst, die das Abwasser aus dem Stadtzentrum in den Zentralabwasserkanal abführte. Dort hin fließt auch das Flüsschen Ponávka, dessen Stahlbetonkanal ebenfalls erfasst wurde.

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Zábřovice, okr. Brno-město)

Cejl, Lazaretní, Zábřovická ulice, parc. č. 952/1, 1138/1, 1161/1. Středověk, novověk. Předměstí, sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí teplovodů probíhal archeologický dohled v ulicích Zábřovická, Lazaretní a Cejl (obr. 36). Na ulici Lazaretní byl dokumentován pozůstatek smíšeného zdiva neznámého účelu a zbytky maltových lůžek dalších zděných konstrukcí. Získaný archeologický materiál byl datován do 15.–17. století. Účel dokumentovaných konstrukcí není znám, vzhledem k jejich poloze lze však uvažovat o souvislosti s blízkou premonstrátskou kanonií (Antal 2019).

Obr. 36. Brno, Cejl, Lazaretní, Zábřovická. Lokalizace výzkumu. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 36. Brno, Straßen Cejl, Lazaretní und Zábřovická. Lage der Ausgrabung. Kartierung Archaia Brno z. ú.

Literatura

Antal, R. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchraného zjišťovacího archeologického výzkumu při chystané stavbě „Brno, Zábřovická, Stará Osada – Rekonstrukce SCZT pára × HV – oblast parovodu SEVER; Etapa 1“.* Rkp. nálezové zprávy z akce č. A1/2019. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Zábřovice, Bez. Brno-město), Straßen Cejl, Lazaretní-Straße und Zábřovická-Straße, Parz. Nr. 952/1, 1138/1, 1161/1. Mittelalter, Neuzeit. Vorstadt, Siedlung. Rettungsgrabung.

Im Zusammenhang mit der Erneuerung einer Fernwärmeleitung lief eine Rettungsgrabung in den Straßen Zábřovická, Lazaretní und Cejl. Auf der Lazaretní-Straße wurden ein Fragment aus gemischtem Mauerwerk und Überreste von Mörtelbetten anderer Mauern freigelegt, die wohl mit dem nahen Prämonstratenserklöster in Zusammenhang stehen. Die relevanten Funde stammen aus dem 15.–17. Jahrhundert.

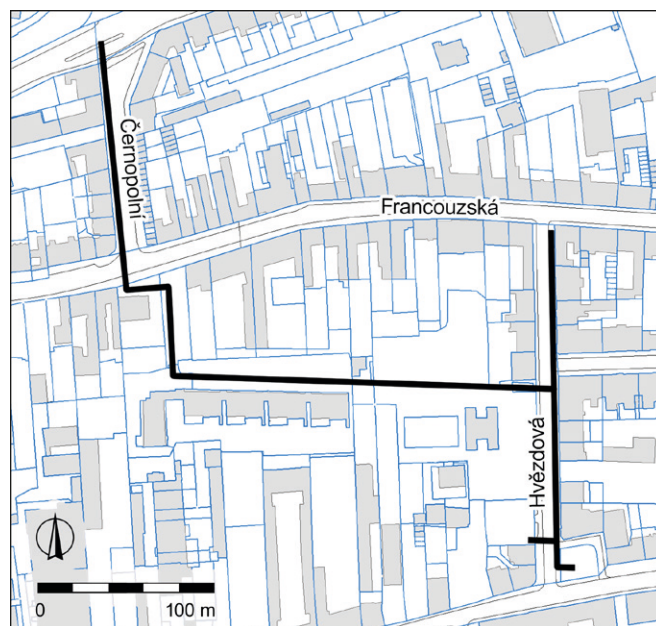
Róbert Antal

Brno (k. ú. Zábřovice, okr. Brno-město)

Ulice Černopolní, Francouzská, Hvězdová, Spolková, parc. č. 75, 112, 134, 173/1, 173/3, 218/1, 375.

Novověk. Předměstí. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí teplovodů probíhal archeologický dohled v ulicích Černopolní, Francouzská, Hvězdová a Spolková, jeden ze sledovaných liniových výkopů vedl i v jižní trase rovnoběžně s ulicí Francouzskou (obr. 37). V propojení tohoto výkopu s liniovým výkopem v ulici Černopolní byly dokumentovány pozůstatky cihlových základových zdí, pravděpodobně z 19. století. Lze předpokládat, že souvisely se sklepními kójemí starší zástavby. Mobilní archeologické nálezy nebyly při výzkumu získány (Antal 2019).

Obr. 37. Brno, ulice Černopolní, Francouzská, Hvězdová, Spolková. Vyznačení průběhu sledovaného výkopu. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 37. Brno, Straßen Černopolní, Francouzská, Hvězdová und Spolková. Verlauf des überwachten Grabens. Kartierung Archaia Brno z. ú.

Literatura

Antal, R. 2019: *Nálezová zpráva o provedení záchraného archeologického výzkumu při chystané stavbě „Brno, Francouzská, Hvězdová, Spolková – Rekonstrukce SCZT pára × HV“.* Rkp. nálezové zprávy z akce č. A17/2019. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Zábřovice, Bez. Brno-město), Straßen Černopolní, Francouzská, Hvězdová und Spolková, Parz. Nr. 75, 112, 134, 173/1, 173/3, 218/1, 375. Neuzeit. Vorstadt. Rettungsgrabung.

In den genannten Straßen wurden bei der Erneuerung einer Fernwärmeleitung nur Überreste von Fundamentmauern aus Ziegeln dokumentiert, wohl von Kellern einer älteren Bebauung. Es wurden keine Funde geborgen.

Róbert Antal

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)
Ulice Lazaretní 1/7, areál bývalé Zbrojovky.
Novověk, 19. století. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při průzkumu byl v půdorysu zachycen liniový příznak, který se při provedení následného řezu ukázal být s největší pravděpodobností částí úvozové cesty. Tato byla interpretována podle zachycených vyjetých kolejí na dně úvozu a podařilo se ji ztotožnit s cestou spojující Husovice a Židenice, jež je v těchto místech vyznačená na mapách z 19. století. Ve 20. století při stavbě areálu zde však byl terén srovnán a úvozová cesta tak byla zasypána kromě jiných materiálů také odtěženou kulturní vrstvou pocházející mimo jiné z přilehlého pravěkého sídliště (obr. 38). V sondě tak byl na profilu zachycen sled vrstev, ze kterých bylo získáno množství materiálu ze všech komponent vyskytujících se na zkoumaném sídlišti (viz oddíl Neolit, Doba bronzová). Jednalo se o nálezy kultury s moravskou malovanou keramikou, z mladší a pozdní doby bronzové, raného středověku a nechyběla ani novověká keramika.

Profil úvozové cesty byl z východní strany narušen mladším zásahem souvisejícím s těžbou zeminy pro stavbu náspu přilehlé železnice.

Obr. 38. Brno-Zábrdovice. Pohled na řez zasypanou úvozovou cestou. Zpracování I. Čižmář.

Abb. 38. Brno-Zábrdovice. Verschütteter Hohlweg. Kartierung I. Čižmář.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Brno (Kat. Zábrdovice, Bez. Brno-město), Lazaretní-Straße 1/7. Areal der ehemaligen Waffenfabrik „Zbrojovka“. Neuzeit, 19. Jahrhundert. Fahrweg. Rettungsgrabung.

In den Auffüllschichten des im 20. Jahrhundert zugeschütteten Fahrwegs fand man Scherben aus mehreren urgeschichtlichen Zeitabschnitten sowie aus dem Frühmittelalter und der Neuzeit.

Ivan Čižmář

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)
Ulice Lazaretní 1/7, areál bývalé Zbrojovky.
Raný středověk – střední doba hradištní. Sídliště. Záchraný výzkum.

V rámci výzkumu při terénních úpravách v prostoru prostranství okolo bývalé nářad'ovny (viz oddíl Doba bronzová) byl zachycen jeden zahlužený objekt datovaný na základě keramiky do střední doby hradištní. Objekt porušoval příkop ze staršího období, který probíhal téměř celou plochou. V horní vrstvě příkopu (cca 0–20 cm) však byla pozorována uloženina poskytující rovněž středohradištní materiál. Může se jednat o splachy ze sídliště, jehož velká část mohla být odstraněna erozí. Jisté však je, že tehdy ještě nebyl příkop zcela dorovnan postdepozičními procesy a jeho půdorys musel být v terénu dobře patrný.

Literatura

Neuvedeno.

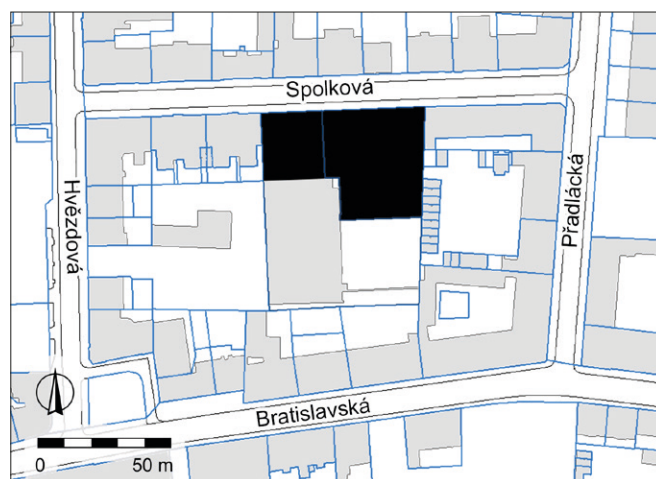
Zusammenfassung

Brno-Zábrdovice (Bez. Brno-město), Lazaretní-Straße 1/7. Areal der ehemaligen Waffenfabrik „Zbrojovka“. Frühmittelalter – mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Ivan Čižmář

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)
Spolková ulice 8, parc. č. 53, 54.
Novověk. Město. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum byl realizován v souvislosti s výstavbou bytového domu Lido na Spolkové ulici č. 8 v Brně (obr. 39). Terénní část výzkumu se uskutečnila v březnu až květnu roku 2019. Objekty ze středověku nebo novověku nebyly na staveništi přítomné. Kromě pravěkých objektů, které jsou popsány na jiném místě (Zůbek 2020), byly zaregistrovány další aktivity až z 19. a 20. století. Šlo o základová zdiva a stěny sklepů někdejší zástavby pozemku. Stávala zde Kafkova přádelna, která vyhořela v roce 1892. V roce 1897 zde byl postaven Dělnický dům (Zůbek 2019).

Obr. 39. Brno, ulice Spolková 8. Vyznačení plochy staveniště. Zpracování Archaia Brno z. ú.

Abb. 39. Brno, Spolková-Straße 8. Lage der Baustelle. Kartierung Archaia Brno z. ú.